

De acord,
Președinte CNSPIS
Conf. univ. dr. Vasile Alecsandru Strat

Minuta ședinței Consiliului CNSPIS

22.07.2022

Participanți:

Membri ai CNSPIS:

Strat Vasile Alecsandru (videoconferință)
Petrescu Niță Alina Claudia (videoconferință)
Ghiuță Ovidiu Aurel (videoconferință)
Dincă Gheorghiuța (videoconferință)
Chiribucă Dan (videoconferință)
Cădariu-Brăiloiu Liviu (videoconferință)
Comănescu Laura (videoconferință)
Enache Cosmin (videoconferință)
Furtunescu Ligia Florentina (videoconferință)
Istrate Dumitru Marcel (videoconferință)
Mănescu Leonardo Geo (videoconferință)
Năvrănescu Valentin (videoconferință)
Păun Mihaela Marinela (videoconferință)
Pintilescu Carmen (videoconferință)
Teodorescu Răzvan (videoconferință)
Țițan Emilia (videoconferință)

Reprezentant Ministerul Educației Naționale:

Spiridon Gherghina

Invitați:

Bunescu Luisa-Maria – POCU -intl

Gheboianu Matei – POCU -intl

**Reprezentanți Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior a Cercetării,
Dezvoltării și Inovării:**

Iura Petru

Băcescu Victor

Ședința s-a desfășurat conform ordinii de zi stabilită anterior:

1. Al doilea studiu de prognoză multidimensională pentru sistemul de învățământ superior – elaborat în cadrul POCU-INTL
2. Propunerile de adaptare/dezvoltare a platformei ANS – elaborate în cadrul POCU-INTL
3. Diverse

La **punctul 1**, al ordinii de zi, a fost prezentat studiul de prognoză multidimensională privind învățământul superior din România. Acest studiu cuprinde trei mari dimensiuni: Studenți, Cadre didactice și Piața Muncii prin:

- actualizarea metodologiei de prognoză multidimensională, și o prognoză a cifrei anuale de școlarizare în sistemul de învățământ superior de stat din România pentru ciclul de studii universitare de licență;
- analiză evoluției numărului de studenți străini înmatriculați la programe de licență anul I și o prognoză privind dinamica studenților internaționali în funcție de țările de origine a acestora (UE, SEE, Republica Moldova);
- analiză evoluției numărului de cadre didactice în perioada 2015-2022 și o prognoză privind dinamica personalului didactic din învățământul superior în perioada 2023-2025;

- analiză în context european a inserției absolvenților de învățământ superior pe piața muncii și o analiză a pieței muncii în țările UE din perspectiva unor indicatori de ocupare a absolvenților de învățământ superior, și o prezentare sintetică a unor elemente de metodologie utilizate sau utilizabile pentru monitorizarea și analiza inserției profesionale a absolvenților cu exemplificarea a trei studii de caz: Franța, Germania și România.

Metodologia de prognoză a cifrei de școlarizare

Fundamentarea acestei metodologii se bazează pe metoda de estimare a cifrei anuale de școlarizare realizată de Consiliul Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior (CNSPIS). Pentru o abordare multidimensională, s-a propus integrarea unor caracteristici specifice sistemului de învățământ superior românesc, dar și a unor tendințe manifestate pe plan național și internațional în domeniul educației.

Un indicator special îl reprezintă Proporția populației cu vârsta de 30-34 ani cu studii superioare. În scenariile prezentate în acest raport, am luat în considerare valori diferite ale acestui indicator, care variază de la 26,70% (procentul asumat de România pentru anul 2020) la 33%. Pentru fiecare din următorii zece ani am realizat simulările pentru 3 valori ale acestui indicator.

Evoluția numărului de studenți străini și prognoza numărului de studenți străini din țările UE/SEE și din Republica Moldova

Prognoza numărului de studenți străini din țările UE/SEE și din Republica Moldova se bazează pe un model de tip econometric, cunoscut în literatură sub numele de model auto-regresiv de ordin 1, AR(1). Acest model prezice numărul de studenți pentru anul $(n+1)$ în funcție de numărul de studenți din anul n . Pe baza datelor existente, mai întâi am estimat parametrii modelului, iar ulterior am folosit modelul estimat pentru a obține o prognoza a numărului de studenți străini din anul n , $n+1$, etc.

Rezultatele obținute în urma acestor estimări sunt influențate de numărul mic de observații (date disponibile pentru cinci ani). Intervalele de încredere pentru valorile prognozate sunt foarte mari,

ceea ce afectează precizia prognozei. Calitatea acestor rezultate va fi îmbunătățită atunci când disponibilitatea datelor statistice o va permite. De altfel utilizarea unor modele mai complexe, de exemplu auto-regresiv de ordin mai mare, 2, 3, etc, cu o mai bună capacitate de predicție este condiționată de disponibilitatea unui număr mai mare de date statistice. Dacă se menține trendul înregistrat anterior, numărul de studenți străini din țările UE și SEE poate crește în perioada următoare. Valorile prognozate punctual sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabel 5 Prognoza numărului de studenți străini din țările UE și SEE, anul I, licență

Ani	Nr. studenti străini_UE
2015_2016	1210
2016_2017	1306
2017_2018	1471
2018_2019	1427
2019_2020	1761
2020_2021	1732
2021_2022	1805
2022_2023	1915
2023_2024	2031

Analiza evoluției/dinamicii numărului de cadre didactice pe grade didactice și ramuri din știință și trendurile viitoare în ceea ce privește necesarul de cadre didactice

S-a propus o metodă de prognoză a trendurilor viitoare în ceea ce privește necesarul de cadre didactice în învățământul superior din România, pornind de la datele înregistrate între 2015-2022.

Prognoza numărului cadrelor didactice la orizont X se poate face:

- pe baza asumției că raportul Număr Studenți/ Număr Cadre Didactice rămâne constant
- pe baza prognozei numărului total de studenți la orizont X

Putem calcula raportul Număr Studenți/ Număr Cadre Didactice (la nivel agregat) pe fiecare an în parte, începând cu 2015 pentru a vedea evoluția; ulterior, pentru prognoză putem lucra cu media

pe ultimii cinci/șase ani a acestui raport [Notă: pentru o analiză calitativă, putem compara raportul studenți/cadre didactice cu media OCDE și UE].

Valorile prognozate pentru următorii trei ani (2023-2025), precum și datele disponibile pentru anii universitari 2015-2022 (înregistrate în luna ianuarie a anului respectiv), sunt prezentate mai jos.

Tabel 7 Prognoza numărului de cadre didactice

An	Nr. Profesori	Nr. Conferențieri	Nr. Lectori	Nr. Asistenți
2016	4170	5246	8282	4731
2017	4301	5594	8705	4793
2018	4334	5655	8622	4605
2019	4184	5773	8975	4840
2020	4088	5844	9021	4645
2021	4037	5938	9018	4525
2022	3971	6021	8991	4551
2023	3905	6107	8989	4443
2024	3839	6192	8949	4350
2025	3773	6278	8909	4257

Aceste rezultate evidențiază faptul că numărul profesorilor și asistenților prezintă o tendință descrescătoare, pe când numărul conferențiarilor prezintă o tendință crescătoare, sub ipoteza că trendul înregistrat în ultimii șapte ani se va menține. În cazul lectorilor, se poate remarca o usoară tendință descrescătoare.

Insertia profesională a absolvenților de studii superioare

Indicatori specifici inserției profesionale a absolvenților de studii superioare:

- Rata șomajului pentru persoanele din grupa de vârstă 25-64 ani, cu studii universitare
- Rata șomajului pentru persoanele din grupa de vârstă 25-64 ani, cu studii universitare, în funcție de experiența de muncă în timpul studiilor
- Rata de angajare a absolvenților de studii superioare

- Rata de participare la învățarea pe tot parcursul vieții pentru persoanele din grupa de vârstă 25-64 ani, absolvenți de studii superioare

Această analiză a condus la formularea următoarelor constatări:

- Abandonul școlar timpuriu reprezintă un obstacol în calea ocupării forței de muncă, afectând productivitatea și competitivitatea economiilor locale. Acesta reprezintă și un factor de excluziune socială, ducând la un risc mai ridicat de șomaj. România a înregistrat în toți anii din perioada 2005-2020 valori mult mai ridicate ale ratei de părăsire timpurie a educației, comparativ cu media celor 27 de țări ale Uniunii Europene.
- România a înregistrat în toți anii din perioada 2005-2020 valori mai ridicate ale ponderii tinerilor cu vârsta între 15 și 24 ani în totalul populației din aceeași grupă de vârstă care nu au un loc de muncă sau care nu urmează un curs de educație sau formare în România, comparativ cu media celor 27 de țări ale Uniunii Europene.
- Durata și calitatea educației dobândite influențează tranziția de la învățământ la piața muncii. În general, cu cât este mai mare ponderea elevilor de 15 ani cu performanțe scăzute în Programme for International Student Assessment (PISA), cu atât este mai mare ponderea tinerilor care nu au un loc de muncă sau care nu urmează un curs de educație sau formare profesională.
- Atât la nivel european, cât și în cazul României, riscul de sărăcie este invers proporțional cu nivelul de studii absolvit: cu cât nivelul de studii absolvit este mai mic, cu atât riscul de sărăcie este mai semnificativ. În 2019, la nivelul UE, rata riscului de sărăcie pentru persoanele cu studii universitare (ISCED 5-8) era de 7.6%, cu cea mai mică rată în România (1.7%).
- Între 2009-2020, România a înregistrat un nivel mai redus al ratei șomajului pentru persoanele cu studii universitare față de media celor 27 de țări ale UE. Se observă un trend crescător în primii ani care au urmat crizei economice globale declanșate în anul 2008, urmat de un trend descendent începând cu anul 2014. Criza sanitară actuală – pandemia de Covid 19 - a influențat în sens negativ evoluția acestui indicator.
- La nivel european, se remarcă faptul că absolvenții de studii superioare care au dobândit experiență profesională în timpul studiilor (fie printr-un stagiu de practică obligatoriu sau

opțional sau într-un loc de muncă exersat în paralel cu studiile) au rate mai mici ale șomajului.

- Rata de ocupare a proaspeților absolvenți este o funcție a timpului petrecut de la finalizarea studiilor. Acest lucru poate să reflecte creșterea șanselor de angajare o dată cu creșterea timpului de la terminarea studiilor. Astfel se explică faptul cum, la nivel european, cele mai scăzute rate de ocupare pentru absolvenții cu vârsta cuprinsă între 20-34 de ani s-au înregistrat la cei care au părăsit studiile sau formarea profesională în cei trei ani anteriori, ceea ce reflectă, într-o oarecare măsură, dificultățile inițiale pe care le întâmpină proaspeții absolvenți în a-și găsi primul loc de muncă.
- Adulții continuă să dezvolte competențe relevante pentru piața muncii inclusiv prin învățarea pe tot parcursul vieții (lifelong learning). Cu toate acestea, adulții români sunt printre cei mai puțin dispuși să participe la programe de învățare pe tot parcursul vieții (i.e., după ce au absolvit ultima formă de învățământ), în comparație cu media UE-27. Acest lucru pune o presiune adițională pe sistemul de învățământ superior românesc.
- Rata de participare la învățarea pe tot parcursul vieții este influențată de nivelul de studii, astfel că persoanele care au absolvit studii superioare au raportat cea mai mare rată de participare la învățarea pe parcursul vieții (65.1 % media UE în 2016). În 2016, în România, 15.8% din absolvenții de studii superioare au urmat un program de învățare pe parcursul vieții.

La **punctul 2**, s-a făcut o scurtă prezentare a propunerilor de actualizare și completare a definițiilor din platforma ANS (platforma națională de colectare a datelor statistice pentru învățământul superior), propuneri venite în urma unei consultării naționale ce a avut în vedere îmbunătățirea și eficientizarea procesului de raportare a datelor în platforma națională ANS.

Aceste propuneri au venit din partea experților de la nivelul universităților și au vizat clarificarea tipurilor de date colectate și corelarea definițiilor acestora pentru diminuarea erorilor și realizarea unei raportări unitare la nivel național.

Principalele propuneri de actualizare rezultate în urma acestei activități de consultare sunt următoarele:

Secțiunea Date generale studenți

- înlocuirea definiției actuale referitoare la indicatorul Studenți pe locuri speciale cu *"Numărul total al studenților pe locuri special alocate ale cifrei de școlarizare"*

- actualizarea definiției care cuprinde categoriile de medii dezavantajate socio-economic prin adăugarea categoriei studenților care provin din orașe sub 10.000 de locuitori

- completarea/reformularea definiției referitoare la limba de predareStudii de specialitate parțial în limbi de mare circulație internațională și în alte limbi, inclusiv de circulație restrânsă cu *"Se selectează dacă există programe de studii al limbilor străine cu dublă specializare, în care se studiază două limbi străine: una de mare circulație internațională (engleză, franceză, germană, spaniolă) și o alta limba de circulație restrânsă."*

Secțiunea Absolvenți

- înlocuirea definiției actuale a indicatorului Numărul de absolvenți de doctorat în cotutelă internațională cu *"Numărul absolvenților de studii doctorale în cotutelă internațională, cu diploma națională și a unei diplome de la universitatea din străinătate"*

Secțiunea Date generale cadre didactice

- înlocuirea titlului generic de secțiune cu *"Personal și posturi"* astfel încât datele colectate să fie evidențiate ca făcând referire la date generale cadre didactice - personal și posturi.

- se completează definiția indicatorului referitor la personal didactic cu funcție de conducere cu enumerarea funcțiilor de Director al Școlii de Studii Postuniversitare și cu Directorul CSUD

- se completează în definiția indicatorului referitor la personalul didactic cu cetățenie română și cu titlu Honoris Causa (internațional) astfel încât să se evidențieze personalul care a obținut titlul în universități de nivel internațional din străinătate.

- se completează în definiția indicatorului referitor la personalul didactic titular cu următoarea sintagmă *"Prin personal didactic titular se înțelege personalul didactic care ocupă o funcție didactică într-o universitate, obținută prin concurs, pe o perioadă nedeterminată, precum și personalul didactic menținut conform prevederilor art. 289 alin. (6), în condițiile legii (prin excepție de la faptul că personalul didactic și de cercetare se pensionează la împlinirea vârstei de 65 de ani, în cazul în care instituțiile de învățământ superior nu pot acoperi normele cu titulari, pot hotărî menținerea calității de titular în învățământ și/sau în cercetare, cu toate drepturile și obligațiile ce decurg din această calitate, pe baza evaluării anuale a performanțelor academice, după o metodologie stabilită de senatul universitar.)"*

- s-a recomandat implementarea unei legende pentru fiecare secțiune un se regăsesc termeni ca personal didactic pentru a fi mai clară noțiunea de personal didactic.

Secțiunea Personal didactic titular și asociat

- evidențierea faptului că tabelul Status posturi face referire la "Numărul și tipologia posturilor didactice din statele de funcții"
- Posturi vacante – înlocuirea definiției actuale cu ”*Se completează numărul total al posturilor vacante din care suplinite cu personal din statele anuale de funcții ale universității – posturi care nu sunt ocupate de personal titular (nici ca funcție de bază, nici prin cumul) și nu sunt posturi rezervate conform art. 255 din Legea 1/2011), fiind acoperite cu prioritate de personal didactic titular ori asociat în regim de plată cu ora, conform art. 296, alin.1, din L1/2011.*”

În această rubrică avem în vedere găsirea unei soluții tehnice astfel încât datele să poată fi introduse fracționat în interfața de colectare a platformei ANS.

Secțiunea Personal didactic și de cercetare (RSI)

- înlocuirea definiției actuale a indicatorului Tip personal didactic (RSI) cu ”*Se raportează pe funcții didactice și ramuri de știință, suma normelor sau a fracțiilor de normă (în cazul personalului didactic care predă la programe aparținând mai multor ramuri de știință), în funcție de ponderea activităților aferente programelor respective în postul de bază din statul de funcții (maximum două zecimale).*”

La **punctul** 3, de pe ordinea de zi, în secțiunea Diverse, s-a stabilit ca viitoarea ședință de Consiliu CNSPIS să se desfășoare vineri 30 septembrie 2022, ora 10:00.

Întocmit,
Băcescu Victor